

Esperanto estas mirinda lingvo

**Zamenhof bonŝance ne estis lingvisto sed
havis virinan menson**

*** se li estus lingvisto li deklarus ke la
tasko estas neebla kaj ankaŭ senutila**

*** li havis menson, kiu funkciis surbaze de
intuicio kaj li estis poeto kun tre
fortaj sentoj**

Kontribuo al AMO 76, aŭgusto 2021; Renato Corsetti

europa saūco

Sed oni ne povas nei ke Zamenhof
estis eŭropano, modela tipo de
klera mez-eŭropano

ĉu monda lingvo?

Verdire post longa analizo Wells konkludas...

Ĝi estas lingvo:

a - ekstreme aglutina;

b - milde sinteza;

c - sen pluralomorfemo;

ĉ - kun nur unu paradigmo de deklinacio kaj konjugacio

John Wells, 1989: 37

ĉu monda lingvo?

kaj ankaŭ C. Gledhill fierigas nin...

La deviga signalado de la gramatika vortspeco por la vortoj en Esperanto estas pli simila al kelkaj amerikaj-indianaj kaj afrikaj lingvoj, kie klasigiloj kaj aliaj vortetoj estas uzataj por ĉi tiu funkcio.

Chriafopher Gledhill, 1998: 21

ĉu monda lingvo?

*ne estas klare kiel Zamenhof alvenis al tia rezulto...
ĉu hazarde, ĉu konscie
-letero al Borovko kaj klarigo*

‘...se iu lernas mian lingvon laŭ lernolibro, ne traleginte antaŭe la antaŭparolon ...li eĉ ne supozos, ke la konstruo de tiu ĉi lingvo per io diferencas de la konstruo de lia patra lingvo.’

eŭropa saŭco lingva

1. la tre peza gramatika latindevena skafaldo, en kiun oni enfermis la lingvon.

predikativ/o Vorto havanta la sintaksan funkcion, kiu esprimas kvaliton, kiun oni atribuas pere de verbo al subjekto aŭ al objekta komplemento; en la frazoj «la tago estas bela», «mi iĝis kapitano», «vi ŝajnas malgaja» la vortoj «bela», «kapitano», «malgaja» estas la predikativoj de la subjektoj «tago», «mi», «vi»; en la frazoj «ne nomu min reĝido», «oni ne povas supozi neekzistantaj tiujn faktojn», la vortoj «reĝido», «neekzistantaj» estas la predikativoj de la objekta komplementoj «min», «faktojn». ☞ predikato. → *epiteto*.

eŭropa saŭco lingva

2. la 'manio' kunligi ĉiuj simplajn frazojn en malsimpla frazego.

- kiu inventis la vorton sintakson kaj kial

- ke

- kiu, tiu, kies - la tabelvortoj

eŭropa saŭco lingva

3. lingvoj dekstremaj kaj maldekstremaj (SMG: temas pri la normoj por ordigo de frazkonstruado, laŭ la skemo de la dependeca gramatiko).

- mi demandis min kial japanaj lernantoj
ne kapablas kompreni la parolatan
Esperanton de radio-stacioj

eŭropa saŭco lingva

Jen kial:

La pli maljuna estis tiel simila al la patrino per sia karaktero kaj vizaĝo, ke ĉiu, kiu ŝin vidis, povis pensi, ke li vidas la patrino; ili ambaŭ estis tiel malagrablaj kaj tiel fieraj, ke oni ne povis vivi kun ili.

より年老いたほうは、彼女を見た者が皆、母親を見たと思える程に性格も顔も母親に似ていました。彼女たち両方とも、人が一緒に暮らせない程に不快で高慢でした。

La pli maljuna ŝin vidis kiu ĉiu pensi povis li la patrino vidas tiel sia karaktero kaj vizaĝo per la patrino al simila estis; ili ambaŭ oni ili kun vivi povis ne tiel malagrablaj kaj tiel fieraj estis.

eŭropa saŭco kultura

1. kial en niaj fabeloj estas tiom da princinoj?

eŭropa saŭco kultura

2. kial oni daŭre mortigas drakojn?

Ĉu eŭropa aŭ monda lingvo

La demando estas: ĉu ni devas instrui Eŭropon kun Esperanto?

